

Kdo dela na področju izobraževanja odraslih

Novejši načrti razvoja sistema izobraževanja začenjajo osnovnošolske in srednješolske učitelje dojemati kot strokovnjake, ki bodo tudi izobraževanje odraslih izvajali kot eno od področij svojega profesionalnega dela. Vprašanje je, ali postaja to področje na tak način bolj dodatek, honorarno delo in priložnost za premoščanje hudih časov ali nova karierna priložnost in resno strokovno srečevanje s koherentnim področjem, ki zahteva nekaj povsem specifičnih znanj in pristopov.

Avtorice poročila Prikaz dosežkov in razvojnih izzivov... (2008) o stanju na področju neformalnega usposabljanja za področje dela z odraslimi med drugim opozarjajo, da bi veljalo sistematično raziskati področje razvoja kariere in odgovoriti na vprašanja, kot so: kdo so osebe, ki delajo v izobraževanju odraslih; kako se zaposlujejo na tem področju; katere kompetence in kvalifikacije, ki so pričakovane ali zahtevane za opravljanje dela, imajo ali pa jim jih primanjkuje; katere so njihove specifične vloge in naloge, ki jih opravljajo; kakšen je njihov zaposlitveni status; kako je organiziran njihov profesionalni razvoj in kako privlačen je njihov poklic.

Dobrih 55 % udeležencev temeljnega andragoškega izobraževanja, ki ga izvaja specializiran zavod, Andragoški center Slovenije, prihaja iz ljudskih univerz ter različnih zasebnih in drugih izobraževalnih organizacij, 20 % iz srednjih in osnovnih šol, 25 % pa predstavljajo udeleženci iz društev, javnih zavodov, knjižnic, javne uprave, inštitutov, zavodov za zaposlovanje, fakultet, višjih šol (Prikaz dosežkov in razvojnih izzivov..., 2008: 17–23). Kot kažejo podatki, je učitelj, ki pretežno deluje na področju izobraževanja otrok in mladine in delno na področju izobraževanja odraslih, v teh programih petina. Andragoški center s programi temeljnega andragoškega usposabljanja najbolj doseže direktorje ljudskih univerz in drugih izobraževalnih organizacij ter strokovne sodelavce (vodje izobraževanja odraslih ali vodje programskih področij itn.), učitelji iz srednjih in osnovnih šol pa so še vedno v manjšini. Postavlja se vprašanje, kje vsi ostali učitelji pridobijo aktualna strokovna znanja s področja dela z odraslimi in kako ta znanja prenašajo v svojo vsakodnevno prakso, ko se srečujejo na primer s starši in priložnostno morajo opraviti tudi delo, ki sega na področje izobraževanja odraslih.

Glede na spolno strukturo udeležencev podatki pokažejo, da so se programov temeljnega andragoškega usposabljanja (ibid.) večinoma udeleževale ženske iz različnih javnih in zasebnih izobraževalnih organizacij, ki so delovale na različnih delovnih mestih ali položajih. Največ udeležencev je bilo v starostni skupini od 35 do 50 let. Po stopnji izobrazbe jih je imela več kot polovica dokončano VII. stopnjo (visoko ali univer-